

Quartus Physicorum

est ergo est in hoc instanti nec eodētra sequitur hoc nō est in hoc instanti: ergo hoc non est nec enim sunt opposita esse et non esse in hoc instanti si primo modo intelligatur falsa est propositio que dicit quod nulla pars tēporis est. si secundo est vera et eodēmodo conceditur quod tempus non est. non enim est in hoc instanti nisi in anima et intellectu. Nulla predictarum responsionū est sufficiens non prima quidem quod primo sic patet sumo aliquod tempus quod dicitur esse et sit a et sit eius pars preterita b et pars futura sit c. et instans cōtinuans istas sit d cum igitur a non sit alia res preter b c d. simul ut suppono aut si sit aliqua alia sit illa f. nec variatur propositum quoniam tunc a supponit pro eisdem pro quibus supponunt omnia illa simul arguitur sic a est igitur b c d sunt consequētia declarata in simili inducendo nam sequitur hec domus est igitur hic paries et hoc tectum et hoc fundamentum sunt demonstratis partibus illius domus demonstrate. Similiter sequitur hic homo est igitur hoc corpus et hec anima sunt. Similiter in continuo sequitur hoc bicubitum est ergo hic cubitus et hic cubitus sunt demonstratis illis qui sunt partes eius et vniuersaliter a termino supponente pro aliquo toto ad omnes terminos supponentes pro partibus illius respectu esse existere est necessaria consequētia affirmatiue et de presenti: sed vltra sequitur b. c. et d. sunt igitur b est et similiter sequitur c est et vtrumque est falsum quoniam b est preteritum. et non est c est futurum et etiam non est. Confirmatur quia non obstante quod materia que erit pars antichristi actu est quia tamē ei⁹ anima nō est: quia antichristus supponit tam pro materia quā pro forma bene sequitur anima antichristi non est igitur antichristus nō est et ex pluribus causis hoc ipsum cōsequens esset verum et posset inferri si nec etiam materia esset ita in proposito ex pluribus causis vere dicitur a non est quod dicatur antichristus non est quod tamen quilibet sane mentis concedit. Nec valet dicere quod hec vera sunt de permanentibus non autem de successiuis tum quia pari facilitate posset aliud dicere quod ita esset etiam de permanentibus et concedere quod aliqua domus est cuius paries est preteritus et tectum est futurum et fundamentum est presens nec hoc fortius quā id poterit reprobari: tum quia pro qualibuscumque rebus termini supponant dum modo vni⁹ supponat precise pro eisdem pro quibus alij supponunt impossibile est de isto affirmare vere existere pro propositionem de inesse et presenti et ab illis negare. Quis econuerso non semper sit cōsequētia simplex ut puta quando nomen totius significat partes determinato modo se habentes verbi g. coniunctas vel componentes sicut hoc nomen homo significat animam et corpus inuicem componentes non sic autem eas significant nomina partium. Secundo contra eandem solutionem si nomine partis significetur aliquid tale compositum sequitur quod nullum tempus est presens: igitur nullum tempus est: prima consequētia patet: quia nullum presens diuiditur in preteritum et futurum: unde augustinus ii. confessi. ait. quod si quid intelligitur temporis quod in nullas iam vel minutissimas momentorum partes diuidi possit id solum est quod presens dicatur quod cum ita raptim a futuro in preteritum transuolat: ut nulla morula extendatur: nam sic extenditur diuiditur in preteritum et futurum presens aut nullum habet spatium hoc ipse. Ex hac autem consequētia Augustini videlicet si aliquid tempo-

ris est presens ipse est indiuisibile sequitur quod hec est vera nullum presens diuiditur in preteritum et futurum et per cōsequētia nullum tempus est presens alioquin aliquod tempus non habet partem priorem et posteriorem. Secunda consequētia probatur si enim sunt futura et preterita volo scire ubi sunt et notum est quod vbi cumque sunt ibi sunt presentia: quia si futura sunt tamen non sunt.

¶ Secundo arguitur ad idem si ad esse successiuorum sufficit aliquas partes esse preteritas et aliquas futuras sequitur quod aliquod totum constat partialiter ex his que nihil sunt. Item quod nichil est non potest alicui continuari: sed tempus preteritum nichil est: et non continuatur cum futuro. Dicendum quod illud quod aliquando fuit potest alicui continuari. Contra sequeretur quod albedo corrupta posset continuari alteri. Item tempus preteritum nunquā potest esse presens ergo nichil constituit: nichil enim cōstituitur ex impossibilibus.

¶ Tercio si ad tempus esse presens sufficeret continuatio per instans sequeretur quod nūc essent mille anni presentes: quia totum tempus preteritum infinitum secundū philosophū continuatur cum tempore futuro. Item impossibile est tempus esse sine substantia: ergo non distinguitur ab ea tenet consequētia: quod cum deus sit omnipotens libere agens ad extra sequitur quod se solo potest quamlibet rem immediate producere.

¶ Quarto secluso tali accidēte adhuc for. potest vel locus moueri quā plato et in minori tempore saltem a deo: ergo superfluum est ponere tale accidens. Item si tempus est accidens vel est diuisibile vel indiuisibile. Forte dicis quod diuiditur ad subiecti diuisionem sicut inotus cuius est pars. Contra sequitur quod plura tempora sunt simul. Si dicas quod est indiuisibile: vnum non continuatur alteri. Si dicas quod diuiditur secundum prius et posterius et sic etiam continuatur. Contra preteritū specie distinguitur a presente: ergo nō continuatur sibi.

¶ Quinto arguitur ad idem vel omnia tēpora sunt eiusdem speciei vel non si secundum: ergo in principio anni incipiunt infinita accidētia specie distincta scilicet annus mensis dies: et sic in infinitum diuidēdo. Item sequeretur quod nunc in celo essent infinita accidētia specie distincta et due quantitates scilicet ann⁹ dies et infinite partes eius. Item tempus preteritum quādo erat presens non distinguebatur specie a presente: ergo nec modo et hoc expresse dicit phil. 7. phil. t. c. 36. Si primum sequeretur quod hora posset tādū durare sicut annus: quia est eiusdem speciei. Item sequeretur quod predicamentum quando non esset genus: quia omnia tēpora sunt eiusdem speciei: ergo et omnia quando quod relationes que sunt ad terminum eiusdem speciei sunt eiusdem speciei. Item corruptibile et incorruptibile differunt genere sed aliquod tempus est eternum et incorruptibile scdm phil. aliquod autem non igitur. Item tunc duo accidentia eiusdem speciei essent simul eodem in subiecto: quia dies et hora sunt nunc in celo. Item si annus distingueretur a celo: ergo ad preteritum est potentia: quia heri fuit verum dicere annus est. et tamen nunc deus potest facere quod iste annus nunquā fuerit ponendo quod celum designat moueri et per idē posset probari quod ann⁹ sit hora si de⁹ posset primam horam annihilaret residuum temporis. Item tempus habet sub se specie scilicet annus ergo